

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 01.07.2026

Meie 27.07.2026 nr 9.3-4/24/9003-14

**Lüganuse valla Varja tuulikupargi
planeeringuala nr 2 detailplaneeringu
ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande eelnõu
kooskõlastamine**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) planeerimiseseaduse § 85 lg 1 alusel kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks Lüganuse valla Varja tuulikupargi planeeringuala nr 2 detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu.

Planeeringu koostamise eesmärk on määrata elektrituulikute ehitusõigus ning nende toimimiseks vajalike rajatiste (sh tehnovõrkude ja juurdepääsuteede) põhimõtteline paiknemine. Planeeringuala ehk tuuleala nr 2 paikneb Lüganuse aleviku, Varja ja Mustmäta küla territooriumitel. Ala suurus on ca 178 ha ja alale on planeeritud kuni neli elektrituulikut. Ühe tuuliku võimsuseks on kavandatud vähemalt 3 MW ja maksimaalseks kõrguseks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast kuni 300 m.

Planeeringumaterjalides on muuhulgas välja toodud järgnev:

- Tuuliku kaugus elamu välisseinast võib olla vahemikus 500-750 m, kui selleks on olemas omaniku luba ning müranormid on tagatud.
- Kaasata Terviseamet ehituslubade menetluse etapis, et oleks võimalik hinnata planeeritava tegevuse (täiendava müra modelleerimise tulemused) vastavust keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ nõuetele.
- Kavandatavate tuulikute töötamisega kaasneva müra hindamisel on soovitatav aluseks võtta kõige rangem elamualade müraalane nõue ehk tööstusmüra sihtväärtus – päevasel ajal (7.00-23.00) 50 dB, öisel ajal (23.00-7.00) vastavalt 40 dB, seda vähemalt aladel, kus eelduslikult on sihtväärtus olemasolevas olukorras tagatud.
- Lõpliku tuuliku mudeli välja valimisel (nt ehitusloa menetluse raames) tuleb välja töötada detailsed meetmed ja tingimused (nt vajadusel teatud ajal kavandatavate tuulikute väljalülitamine ja/või vaiksemale töörežiimile ümberlülitamine), mis tagavad öiste müra normtasemete nõuete täitmise lähimates elamupiirkondades (sh vajadusel ka koosmõjus teiste planeeringutega kavandatavate tuulikutega).
- Tuulepargi rajamise järgselt on soovitatav teostada müra kontrollmõõtmised, sh hindamaks, kas käesolevas aruandes toodud tuulikute töörežiimi piirangud (ning täpsemad piirangud, mis tuleb konkreetsest tuuliku mudelist lähtuvalt vajadusel välja töötada ehitusloa menetluse raames) müra normtasemete tagamiseks on asjakohased (sh vajaduse korral ka koosmõjus teiste piirkonna müraallikatega).

- Kavandatava planeeringulahenduse korral tuleb mitmete tuulikute puhul teatud ajahetkedel rakendada töörežiimi piiravaid meetmeid vältimaks planeeringus eesmärgiks seatud piirmäärade ülese varjutamise esinemist lähimatel elamualadel. Kindla tuulikutüübi väljavalimisel (nt ehitusloa menetluse raames) tuleb teostada täpsem varjutamise modelleerimine ning arvestada ka võimalikku koosmõju teiste planeeritavate tuulikutega.
- Kuna tuulikute tekitatava vibratsiooni mõju ümbruskonnale on väike ning antud juhul lähimate tundlike aladega tagatud minimaalne vahemaa suurus (eluhoonetega minimaalselt 0,95 km) on piisav vältimaks ülenormatiivse maapinna kaudu leviva vibratsiooni levikut tundlike objektideni. Leevendavaid meetmeid pole vaja rakendada.
- Vältida ehitustegevust (sh elektrikaablite ja teede rajamist) joogiveehaarde sanitaarkaitsealas.
- KSH raames korraldati muuhulgas mürauuring ja modelleerimine, varjutamise modelleerimine.
- Kavandatava tuulikute arvu ja asetuse korral on planeeringuala ümbruses kõigi eluhoonete puhul tagatud II kategooria alade öisele müra sihtväärtusele (40 dB) vastavad tingimused.
Kumulatiivse müraolukorra modelleerimisel arvestati Varja tuuleala nr 3 tuulikutega ja Evecon OÜ ja Enery Estonia OÜ Lüganuse valla tuuleparkide eriplaneeringu kavandatavate tuulikutega.
Koosmõjus võib sihtväärtuse (40 dB) ületamine aset leida eelkõige alale nr 3 kavandatavatest tuulikutest tingituna, seega on edaspidistes etappides (nt ehitusloa menetlemise raames) tuulikute tööaja piirangute määramisel vajadusel mõistlik rakendada täiendavaid piiranguid just alal 3, mis jääb elamutele oluliselt lähemale kui ala 2 tuulikud. Sel juhul ei ole planeeringuala puhul hetkel käsitletava tuuliku mudeli, arvu ning paigutuse korral vajalik ette näha tuulikute müra vähendamise meetmeid.
- KSH aruande kohaselt planeeringu puhul ei ole ette näha infraheliga seonduvate häiringute esinemist.

Amet on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab Lüganuse valla Varja tuulikupargi planeeringuala nr 2 detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu järgmistel tingimustel:

1. Tuulepargi realiseerumisel võib selle lähiümbruses olla piiratud uute müratundlike alade kavandamine (sealhulgas uute elamute rajamine), seetõttu tuleks detailplaneeringus ette näha tingimused ja vajaduse korral meetmed, millega tuleb arvestada tuulikute mõjualas uute hoonete kavandamisel.
2. Amet nõustub planeeringumaterjalides väljatooduga, et kavandatavate tuulikute töötamisega kaasneva müra hindamisel võtta aluseks tööstusmüra sihtväärtus (öisel ajal vastavalt 40 dB).
3. Tuulikute lõpliku arvu ja paigutuse fikseerimisel ning tuuliku mudeli väljavalimisel teostada täiendav müra modelleerimine (sh madalsageduslik müra), mis arvestaks välja valitud tuuliku andmeid ning täpset paigutust. Lisaks koostada täiendav müra modelleerimine koosmõjus teiste olemasolevate tuulikute ja planeeritavate tuulikutega.
4. Kui tööstusmüra öise sihtväärtuse saavutamine eeldab ka teiste arendajate tuulikute tööaja, töörežiimi või võimsuse piiramist, on detailplaneeringus asjakohane välja tuua, milliste kokkulepete, tingimuste või õiguslike mehhanismidega tagatakse kavandatud leevendusmeetmete tegelik rakendamine.
5. Amet soovib tuulikute kasutusloa menetlemise raames teostada lähimate eluhoonete juures tuulikute välisõhu müra mõõtmised eesmärgiga kontrollida, kas olukord vastab kehtivatele normtasemetele (sh madalsageduslik müra) või planeeringus fikseeritud tingimustele. Mõõtmistulemused aitavad hinnata leevendusmeetmete rakendamise vajadust lähedal asuvatel kinnistutel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisu Tamm
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Ida regionaalosakond

Liisu Tamm
554 8431 liisu.tamm@terviseamet.ee